PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2017 m. kovo 9 d. sprendimu Nr. Sp-58

2017 M. BALANDŽIO 23 D. NAUJŲ JONAVOS IR ŠAKIŲ RAJONŲ SAVIVALDYBIŲ TARYBŲ NARIŲ – MERŲ RINKIMŲ IR NAUJŲ RINKIMŲ Į LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMĄ VIENMANDATĖJE ANYKŠČIŲ–PANEVĖŽIO RINKIMŲ APYGARDOJE NR. 49 BALSAVIMO NAMUOSE ORGANIZAVIMO IR VYKDYMO REKOMENDACIJOS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. 2017 m. balandžio 23 d. naujų Jonavos ir Šakių rajonų savivaldybių tarybų narių – merų rinkimų ir naujų rinkimų į Lietuvos Respublikos Seimą vienmandatėje Anykščių–Panevėžio rinkimų apygardoje Nr. 49 balsavimo namuose organizavimo ir vykdymo rekomendacijose nustatoma savivaldybės (apygardos) ir apylinkės rinkimų komisijų balsavimo namuose organizavimo ir vykdymo, rinkėjo prašymo balsuoti namuose (P6 formos) platinimo ir pildymo tvarka ir šios rekomendacijos skiriamos savivaldybės (apygardos) ir apylinkės rinkimų komisijoms.

2. Pagal Lietuvos Respublikos savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo 65 straipsnio 1 dalį ir Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 67^1 straipsnio 1 dalį (toliau – įstatymai) balsuoti namuose gali tik šie rinkėjai: ***neįgalieji; dėl ligos laikinai nedarbingi rinkėjai; sukakę 70 metų ir vyresni rinkėjai***.

3. Kiekvienas rinkėjas, norėdamas pasinaudoti savo teise balsuoti namuose, ***privalo*** užpildyti rinkėjo prašymą balsuoti namuose (P6 formą), jį laiku pateikti apylinkės rinkimų komisijai.

4. Balsavimas namuose vyksta **paskutinį penktadienį ir šeštadienį iki rinkimų dienos**. Šiomis dienomis balsuoja šios rinkimų apylinkės rinkėjai, įrašyti į namuose balsuojančių rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą.

5. Rinkėjai, kurie laikinai apsistojo rinkimų teritorijai priskirtu adresu ir **nėra** įrašyti į šios rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą, bet yra įrašyti į namuose balsuojančių apygardos rinkėjų sąrašą, balsuoja **paskutinį ketvirtadienį iki rinkimų dienos**.

6. Apylinkės (savivaldybės, apygardos) rinkimų komisijos pirmininkas (toliau – pirmininkas) privalo su šiomis rekomendacijomis supažindinti visus apylinkės (savivaldybės, apygardos) rinkimų komisijos narius.

7. Komisijos nariai balsavimą namuose vykdo pagal Išankstinio balsavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos 2016 m. gegužės 26 d. sprendimu

Nr. Sp-68 „Dėl Išankstinio balsavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Išankstinio balsavimo tvarkos aprašas).

II SKYRIUS
RINKĖJO PRAŠYMAS BALSUOTI NAMUOSE (P6 FORMA)

8. Apylinkės rinkimų komisijos narys, įteikdamas rinkėjo korteles, turi išsiaiškinti, ar nėra neįgaliųjų, dėl ligos laikinai nedarbingų, sukakusių 70 metų ir vyresnių rinkėjų, kurie negalės atvykti balsuoti iš anksto arba rinkimų dieną į rinkimų apylinkę.

9. Jeigu yra rinkėjų, kurie pagal įstatymus norės balsuoti namuose, komisijos narys, įteikdamas jiems rinkėjo korteles, kartu įteikia ir rinkėjo prašymo balsuoti namuose P6 formą.

10. Įteikęs prašymo balsuoti namuose P6 formą, komisijos narys paaiškina, kaip ją užpildyti (rinkėjas privalo prašyme įrašyti savo vardą, pavardę, gyvenamosios vietos adresą, rinkėjo kortelės numerį, prašymo užpildymo datą ir pasirašyti). Jeigu rinkėjas pageidauja, komisijos narys turi palaukti, kol prašymas bus užpildytas, ir šį prašymą pasiimti. Jeigu rinkėjas pageidauja prašymą pildyti vėliau, komisijos narys turi paaiškinti, kad ne vėliau kaip paskutinį trečiadienį iki rinkimų dienos prašymą būtina pristatyti į apylinkės rinkimų komisiją.

11. Apylinkės rinkimų komisijos narys taip pat turi išsiaiškinti, ar yra asmenų, turinčių teisę balsuoti namuose, laikinai apsistojusių rinkimų teritorijai priskirtu adresu ir neįrašytų į šios rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą. Šie asmenys taip pat pildo rinkėjo prašymą balsuoti namuose (P6 formą). Jeigu rinkėjas pageidauja prašymą balsuoti namuose pildyti vėliau, komisijos narys turi paaiškinti, kad ne vėliau kaip paskutinį antradienį iki rinkimų dienos prašymą būtina pateikti savivaldybės (apygardos) rinkimų komisijai.

12. Rinkėjas, kuris dėl fizinių trūkumų pats negali užpildyti prašymo balsuoti namuose (P6 formos) ar jo įteikti apylinkės rinkimų komisijai, gali pavesti savo šeimos nariui, kaimynui ar juo besirūpinančiam asmeniui už jį atlikti šiuos veiksmus. Jie rinkėjo prašymą balsuoti namuose užpildo ir pasirašo, o antroje prašymo pusėje nurodo savo vardą, pavardę, asmens kodą ir pasirašo.

13. Komisijos narys, komisijos pirmininkui grąžindamas neįteiktas rinkėjo korteles ir išankstinius rinkėjų sąrašus, praneša apie rinkėjo prašymo balsuoti namuose P6 formų įteikimą rinkėjams, o kitos rinkimų apylinkės rinkėjų prašymus komisijos pirmininkas perduoda savivaldybės (apygardos) rinkimų komisijai.

14. Komisijos pirmininkas yra atsakingas, kad visi komisijos nariai, įteikiantys rinkėjo korteles rinkėjams, turėtų pakankamai rinkėjo prašymo balsuoti namuose P6 formų.

15. Komisijos pirmininkas, gavęs informaciją iš paties rinkėjo arba artimųjų pranešimą telefonu apie rinkėją, turintį teisę ir pageidaujantį balsuoti namuose, privalo pasirūpinti, kad šiam rinkėjui būtų įteikta rinkėjo kortelė ir prašymo balsuoti namuose P6 forma.

16. Sprendimai dėl užpildytų prašymų balsuoti namuose (P6 formų) pažymimi elektroninėje rinkėjų sąrašų tvarkymo posistemėje. Jeigu komisijos nariams iškyla pagrįstų abejonių dėl rinkėjo laikinojo nedarbingumo, savivaldybės (apygardos) rinkimų komisija apylinkės rinkimų komisijos prašymu kreipiasi į atitinkamą „Sodros“ teritorinį skyrių ir patikslina rinkėjo teisę balsuoti namuose.

III SKYRIUS
NAMUOSE BALSUOJANČIŲ RINKĖJŲ SĄRAŠŲ SUDARYMAS (P1, P1a ir P1b FORMOS)

17. Balsuojančių namuose rinkėjų sąrašas (P1 forma) sudaromas elektroninėje rinkėjų sąrašų tvarkymo posistemėje ir atspausdinamas.

18. Į tos rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą įrašytų namuose balsuojančių rinkėjų sąrašą (P1 forma) paskutinį ketvirtadienį iki rinkimų dienos tvirtina apylinkės rinkimų komisija.

19. Sąrašą rinkėjų (P1b forma), kurie gyvena ar apsistojo rinkimų apylinkės teritorijai priskirtu adresu, bet yra įrašyti į kitos rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašus ir juos tikslinant nebuvo įrašyti į šios rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą, sudaro (jeigu yra tokių rinkėjų, sąrašas sudaromas ne elektroninėje rinkėjų sąrašų tvarkymo posistemėje, o pagal formą užpildomas kompiuteriu) ir paskutinį trečiadienį iki rinkimų dienos tvirtina savivaldybės (apygardos) rinkimų komisija.

20. Tame pačiame apylinkės (savivaldybės, apygardos) rinkimų komisijos posėdyje patvirtinamas sąrašas (P1a forma) rinkėjų, kurių prašymai balsuoti namuose nėra tenkinami (sąrašas sudaromas ne elektroninėje rinkėjų sąrašų tvarkymo posistemėje, o pagal formą užpildomas kompiuteriu). Apie tai, kad prašymas netenkinamas ir rinkėjui nebus sudaryta galimybė balsuoti namuose, rinkėjui pranešama asmeniškai, nurodant atsisakymo patenkinti prašymą priežastį.

IV SKYRIUS
PASIRENGIMAS BALSUOTI NAMUOSE IR BALSAVIMO NAMUOSE VYKDYMAS

21. Patvirtinus namuose balsuojančių rinkėjų sąrašą, komisijos pirmininkas sudaro komisijos narių grupes (po du skirtingų partijų atstovus). Atsižvelgiant į namuose balsuojančių rinkėjų skaičių, komisijos narių grupių sudaroma tiek, kad komisijos narių grupės suspėtų pas rinkėjus nuvykti iki 20 val. (jeigu sudaromas P1b sąrašas, savivaldybės (apygardos) rinkimų komisijos pirmininkas taip pat paskiria du komisijos narius arba paveda tai atlikti apylinkės rinkimų komisijai).

22. Konkretų rinkimų komisijos narių atvykimo į namus pas rinkėjus grafiką tvirtina apylinkės ar savivaldybės (apygardos) pirmininkas ne vėliau kaip atitinkamai paskutinį trečiadienį ar ketvirtadienį iki rinkimų dienos 12 val. (P7 forma). Šis grafikas yra viešas, jo kopija iškabinama apylinkės (apygardos, savivaldybės) rinkimų komisijos skelbimų lentoje grafiko patvirtinimo dieną.

23. Balsavimo namuose apskaitai yra naudojamas išankstinio balsavimo lakštas (toliau – lakštas) (Išankstinio balsavimo tvarkos aprašo 1 priedas). Juos atspausdina komisijos pirmininkas ar jo įgaliotas asmuo iš Vyriausiosios rinkimų komisijos informacinės sistemos (VRK IS) pagal sudarytą ir patvirtintą namuose balsuojančių rinkėjų sąrašą. Atspausdintus vardinius lakštus komisija sugrupuoja pagal komisijos narių grupėms priskirtus aplankyti balsuojančius namuose rinkėjus.

24. Paskutinį penktadienį iki rinkimų dienos komisijos pirmininkas komisijos nariams, vykdantiems balsavimą namuose, pagal P4 aktus išduoda rinkimų dokumentus: apylinkės rinkimų komisijos antspaudu antspauduotus biuletenius, išorinius ir vidinius vokus, specialius ženklus vokams užklijuoti, balsuojančiųjų namuose sąrašo kopiją, vardinius lakštus ir keletą tuščių lakšto formų (tam atvejui, jeigu atsirastų rinkėjas, turintis teisę balsuoti namuose, bet neįtrauktas į namuose balsuojančiųjų sąrašą). Komisijos pirmininkas privalo tvarkyti visų rinkimų dokumentų išdavimo ir gavimo apskaitą.

25. Kartu su rinkimų komisijos nariais pas rinkėjus, balsuojančius namuose, vyksta ir rinkimų stebėtojai. Tos rinkimų apylinkės komisijos pirmininkas ir nariai privalo užtikrinti rinkimų stebėtojo teisę stebėti balsavimą namuose. Jeigu rinkimų stebėtojams neleidžiama stebėti balsavimo namuose, balsavimas nevykdomas, o rinkėjui pranešama, kad jis gali atvykti balsuoti į apylinkę rinkimų dieną. Komisijos nariai, lankydamiesi rinkėjų namuose, privalo segėti komisijos nario pažymėjimą, o rinkimų stebėtojai – stebėtojo pažymėjimą.

26. Rinkėjui balsuojant namuose, draudžiama daryti poveikį jo apsisprendimui ar skubinti jį balsuoti. Komisijos nariams ir stebėtojams draudžiama atlikti už rinkėją Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo 64 straipsnio 6 dalyje ir Seimo rinkimų įstatymo 67 straipsnio 6 dalyje nurodytus veiksmus:

26.1. pildyti rinkimų biuletenius;

26.2. užpildytus rinkimų biuletenius įdėti į vidinį balsavimo paštu voką;

26.3. užklijuoti vidinį balsavimo voką;

26.4. vidinį balsavimo paštu voką kartu su rinkėjo kortele įdėti į išorinį balsavimo paštu voką;

26.5. užklijuoti išorinį balsavimo voką.

Komisijos nariams ir stebėtojams taip pat draudžiama atlikti Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo 67 straipsnio 9 dalyje ir Seimo rinkimų įstatymo 67 straipsnio 9 dalyje nurodytus veiksmus: priimti iš rinkėjų neužklijuotus išorinius balsavimo paštu vokus, išduoti rinkėjams rinkimų dokumentus kitose vietose ir kitiems asmenims, negu nustatyta įstatymuose.

27. Komisijos narių grupės, baigusios balsavimą namuose, iki 21 val. pagal P4 aktą perduoda komisijos pirmininkui išorinius balsavimo vokus su rinkėjų užpildytais rinkimų

biuleteniais, užpildytų lakštų pirmąsias dalis, nepanaudotus ir sugadintus balsavimo biuletenius ir kitus rinkimų dokumentus.

28. Apylinkės rinkimų komisija, patikrinusi gautus rinkimų dokumentus, sprendžia, ar balsavimas namuose atitiko įstatymų reikalavimus. Jeigu nustatomi pažeidimai, apylinkės rinkimų komisijos pirmininkas praneša apie tai savivaldybės (apygardos) rinkimų komisijai, o ši informuoja Vyriausiąją rinkimų komisiją.

29. Tos dienos balsavimo namuose duomenis pirmininkas (ar jo įgaliotas asmuo) įkelia į VRK IS: rinkėjų sąraše prie kiekvieno balsavusiojo namuose įrašo specialaus ženklo, kuris priklijuotas lakšto pirmojoje dalyje, numerį. Tokiu būdu yra užbaigiamas namuose balsavusių rinkėjų elektroninis žymėjimas.

V SKYRIUS
PRANEŠIMAS APIE BALSAVUSIŲ NAMUOSE RINKĖJŲ SKAIČIŲ IR BALSAVIMO VOKŲ SAUGOJIMAS

30. Iki kitos dienos 9 val. savivaldybės (apygardos) rinkimų komisijos pirmininkas privalo užtikrinti, kad apylinkių rinkimų komisijų pirmininkai pažymėtų VRK IS praėjusią dieną namuose balsavusius rinkėjus, kad VRK IS galėtų suformuoti ataskaitą apie iš viso namuose balsavusių rinkėjų toje apygardoje skaičių.

31. Pirmininkas privalo užtikrinti gautų savo rinkimų apylinkės išorinių balsavimo vokų apsaugą iki balsų skaičiavimo rinkimų dieną.

32. Jeigu apygardoje buvo sudarytas P1b sąrašas, pagal kurį rinkėjai balsavo ketvirtadienį iki rinkimų dienos, apie balsavusių rinkėjų skaičių savivaldybės (apygardos) rinkimų komisijos pirmininkas penktadienį iki 9 val. privalo pranešti Vyriausiajai rinkimų komisijai, kuri pridės gautus duomenis prie tos apygardos gautų duomenų iš VRK IS. Komisijos pirmininkas gautus savo apygardos rinkėjų vokus saugo iki rinkimų dienos ir perduoda rinkimų apylinkėms, o gauti kitų apygardų (jeigu tokių būtų) vokai pridedami prie antrą dieną iš anksto balsavusių kitų apygardų rinkėjų vokų ir penktadienį iki rinkimų dienos iki 10 val. pateikiami pašto vadovui.

_____